

نگاهی به چگونگی

بورسیه ورزشکاران ایران از سوی IOC در گفت‌وگوی «جوان» با کیکاووس سعیدی دبیر کل کمیته ملی المپیک

بورسیه کیفیت کار ورزشکار را ارتقا می‌دهد

با توجه به مشکلات ارزی، بورسیه‌ها ریالی پرداخت می‌شود

گفت‌وگو
دنیاچیدری

می‌کنند یکی از برنامه‌هایی است که کمیته بین‌المللی المپیک سال‌هاست توسط کمیسیون سولیداریتی (همبستگی) خود برای هر دوره از این رقابت‌ها دنبال می‌کند. طرحی تحت عنوان بورسیه شدن ورزشکاران که تا زمان برگزاری رقابت‌های المپیک در چارچوب‌های تعیین شده‌ای چون تأمین کمک هزینه تمرین، اردوی بیرون‌سرزی، جذب مربی اختصاصی، تجهیزات تخصصی، کمک هزینه درمان و... به ورزشکاران پرداخت می‌شود؛ طرحی که برای المپیک پاریس ۱۵ ورزشکار ایرانی شامل آن شده‌اند اما بنا بر گفته‌های کیکاووس سعیدی، دبیر کمیته ملی تنها برای ورزشکاران نیست و بخشی از آن نیز به فدراسیون‌هایی که می‌هاکن شرایط تعلق می‌گیرد.

■ ■ ■

طرح حمایتی بورسیه کردن ورزشکاران برای حضور در المپیک از چه زمانی آغاز شده‌است؟

اینکه IOC دقیقاً از چه زمانی چنین طرح حمایتی را آغاز کرده‌است به خاطر ندانم اما تا پیش از المپیک لندن سهم ورزشکاران ایرانی در این برنامه حمایتی کمیته بین‌المللی المپیک قابل توجه نبود ولی با تأکید و پیگیری کمیته ملی المپیک برای المپیک ریو، ۹ ورزشکار ایران از ۹ رشته مختلف بورسیه شدند تا از کمک مالی IOC در راه کسب سهمیه برخوردار شوند. بورسیه‌ای که برای المپیک توکیو به ۱۰ ورزشکار ایرانی از ۹ رشته تعلق پیدا کرد با رایزنی‌های جدید کمیته ملی المپیک این تعداد به ۱۵ ورزشکار رسید.

در المپیک ریو همه بورسیه‌های ایران موفق به کسب سهمیه نشدند. در المپیک توکیو هم همین طور. این مسئله می‌تواند تهدیدی برای تعداد بورسیه‌های ایران در المپیک‌های بعدی باشد؟

خیر. IOC این طرح را برای حمایت از ورزشکاران و فدراسیون‌ها گذاشته‌است تا شرایط حضور آنها را در المپیک مهیا کند. این طرح به منظور ارتقای آمادگی ورزشکار و به لحاظ کیفی برای کسب سهمیه و حضور در المپیک است و کسب نکردن سهمیه باعث کاهش تعداد بورسیه‌ها نمی‌شود.

بورسیه‌ها بر چه اساسی داده می‌شود و ملاک انتخاب ورزشکارانی که تحت پوشش این طرح حمایتی قرار می‌گیرند چیست؟
ملاک، افرادی هستند که شانس کسب سهمیه برای حضور در المپیک را دارند. بنابراین تا زمان آغاز رقابت‌های المپیک ورزشکاران بورسیه شده تحت حمایت مالی کمیته بین‌المللی المپیک قرار می‌گیرند تا با حضور در رقابت‌های المپیک سهمیه موفق به کسب جواز حضور در این رویداد مهم ورزشی شوند.

کمیته ملی المپیک و IOC نیز نقشی در انتخاب ورزشکارانی که بورسیه می‌شوند دارند؟

خیر. کمیته ملی المپیک نقشی در انتخاب افراد برای بورسیه کمیته بین‌المللی المپیک ندارد و تنها معرف آنها به IOC است، چرا که بهترین و بالاترین مرجع برای انتخاب افراد واجد شرایط در این زمینه خود فدراسیون و عوامل فنی آنهاست. در واقع IOC با فدراسیون‌ها هستند که باید فرم‌های ارسال را با جزئیات پسر آن را امضا کنند و همانطور که خود فدراسیون‌ها باید پاسخگوی کسب سهمیه یا عدم کسب سهمیه در بازی‌های المپیک باشند بالطبع در این مرحله نیز کمیته ملی المپیک ورود ندارد. و صفر تا صد انتخاب ورزشکار را در اختیار فدراسیون‌ها گذاشته‌است و دخالتی در این امور ندارد. مینا فدراسیون‌ها هستند. ما فرایند کار را به فدراسیون‌های المپیک و مدال آور اعلام می‌کنیم و آنها نیز ورزشکاران خود را با توجه به رزومه، شرایط کیفی و فنی و همچنین شانس حضور در المپیک به ما معرفی می‌کنند. کمیته ملی المپیک هم بعد از بررسی مدارک مربوطه آنها را به IOC ارسال می‌کند.

یعنی هیچ نظارتی بر این انتخاب‌ها از سوی کمیته ملی و بین‌المللی المپیک وجود ندارد؟

در انتخاب ما هیچ نقشی نداریم، اما با این وجود فدراسیون‌ها موظفند هر سه ماه یکبار عملکرد هر ورزشکار را به کمیته ملی المپیک ارسال کنند و ما نیز بعد از بررسی مدارک آن را به کمیته بین‌المللی المپیک ارسال می‌کنیم. تمامی موارد مربوط به بورسیه ورزشکاران با جزئیات و به‌طور شفاف به اطلاع فدراسیون‌ها رسیده و آنها با علم به تمامی مسائل اقدام به معرفی ورزشکار خود برای کسب بورسیه می‌کنند.

این مبلغ باید در چه زمینه‌ای هزینه‌شود؟ برای کمیته بین‌المللی المپیک نظارتی بر چگونگی هزینه شدن این بورسیه‌ها دارد؟

مبلغی که به بورسیه‌ها داده می‌شود باید در زمینه آماده‌سازی ورزشکاران در راستای کسب سهمیه المپیک هزینه‌شود و فدراسیون‌ها هر فصل (هر چهار ماه یکبار) گزارش عملکرد خود را در راستای آماده‌سازی ورزشکاران بورسیه به کمیته ملی المپیک ارسال کرده و ما نیز بعد از بررسی و تأیید مدارک آن را به IOC می‌فرستیم تا در صورت تأیید، سهمیه بورسیه فصل بازیکن منظور شود.

قرار است از ابتدای سال ۲۰۲۲ هر ماه به مدت ۲۴ ماه ۵۰۰ دلار به ورزشکاران بورسیه پرداخت‌شود. با توجه به تحریم‌ها آیا فکری برای دریافت این پول شده‌است؟

از آن بابت مشکل و نگرانی نیست. چون این بودجه برای ما منظور شده‌است و بعدها می‌توانیم در موارد مختلفی چون تهیه بلیت یا اقامت در مدل‌های مختلف برای کمک به فدراسیون‌ها آن را برداشت کنیم اما با توجه به شرایط موجود کمیته ملی المپیک از این طرف هزینه و گزارش هزینه کرد خود را برای کمیته بین‌المللی المپیک ارسال می‌کند و سپس با توجه به بورسیه‌های انجام شده مقدار ارزی که باید و سهم بورسیه‌های ایران است برای جبران هزینه‌ها منظور می‌شود.

با توجه به مشکلاتی که در راستای انتقال ارزی وجود دارد آیا احتمال سوخت شدن این مبلغ در صورت دریافت در زمان مقرر وجود دارد؟

سهمیه ایران در بورسیه‌های IOC برای المپیک ریو ۹ و برای المپیک توکیو ۱۰ نفر بود، اما این تعداد برای المپیک پاریس به ۱۵ ورزشکار رسیده‌است.

بله، این درخواست کمیته ملی المپیک بود. با توجه به ظرفیت ورزش قهرمانی ایران در رشته‌های مدال آور برای تقویت و حمایت هرچه بیشتر از قهرمانان ملی برای کسب سهمیه در رشته‌هایی که بستر آن فراهم است در خواست افزایش سهمیه ایران در طرح حمایتی IOC را داشتیم که با این خواسته موافقت شد.

هدف از این طرح حمایتی چیست و آیا کمیته بین‌المللی المپیک طرح‌های حمایتی دیگری هم دارد؟

در واقع IOC برای حمایت از قهرمانان ملی کشورها و کمک به روند آماده‌سازی آنها برای حضور در مسابقات بازی‌های کسب سهمیه المپیک این طرح بنا بر این، این پول به هیچ عنوان سوخت نمی‌شود. البته ذخیره شدن پول ایران بر اساس مستندات انجام می‌شود. در واقع کمیته ملی المپیک ایران مدارک لازم مبنی بر حمایت مالی از ورزشکاران بورسیه را به کمیته بین‌المللی المپیک ارائه می‌دهد. این کمیته هم با لحاظ کردن آنها ذخیره پول ایران را در دستور کار قرار می‌دهد.

بورسیه ورزشکاران به صورت دلاری به آنها پرداخت می‌شود یا ریالی؟

با توجه به اینکه به دلیل تحریم‌ها شرایط پرداخت ارزی را نداریم مبلغ در نظر گرفته شده به صورت ریالی و بر اساس نرخ روز بانک مرکزی به فدراسیون‌ها پرداخت می‌شود تا در اختیار ورزشکاران قرار گیرد. اما همه این پول برای ورزشکار نیست و مقداری از آن نیز به فدراسیون‌ها برای آماده‌سازی ورزشکار در راستای کسب سهمیه المپیک می‌رسد.

پرداختی‌های کمیته بین‌المللی المپیک به چه صورت‌است؟

کمیته بین‌المللی المپیک هر چهار ماه یکبار پول بورسیه‌ها را پرداخت می‌کند. با توجه به اینکه ماهانه ورزشکاران بورسیه شده ۵۰۰ دلار است هر چهارماه یک بار ۲۰۰۰ دلار بابت هر ورزشکار پرداخت می‌شود تا در راستای آماده‌سازی برای کسب سهمیه المپیک استفاده کند.

کمیته‌های ورزشی هم این امکان را دارند که مورد حمایت مالی کمیته بین‌المللی المپیک قرار گیرند. این برنامه گرفته برای کاستن از مشکلات ملی‌پوشان ایرانی است؟

تیمی را برای دریافت پشتیبانی فنی و مالی به طور کامل در برنامه ۲۰۲۴ - ۲۰۲۱، برای آموزش و شرکت در منطقه‌ای قره‌ای با مسابقات جهانی، با هدف تلاش برای واجد شرایط بودن بازی‌های المپیک به کمیته بین‌المللی المپیک معرفی‌کنند. علاوه بر این به منظور افزایش مشارکت تیم بانوان در این برنامه، NOCها ممکن است بودجه موجود را بین آنها تقسیم کنند و دو تیم مشروط بر اینکه یکی از تیم‌ها بتواند باشد مورد حمایت قرار گیرند. همچنین این برنامه از مربیان نیز حمایت می‌کند و آموزش مداوم در سطح بالا در مرکز آموزشی، دانشگاه یا مؤسسه تحت مدیریت، آموزش در ورزش علوم، تمرینات ورزشی خاص و آموزش‌های ویژه از جمله برنامه‌های است که کمیته بین‌المللی المپیک برای مربیان در نظر گرفته‌است.

علاوه بر این کمیته بین‌المللی المپیک، برای توسعه جوانان ورزشکار هم کمک‌های را ارائه می‌دهد. این کمک‌ها شناسایی و آموزش ورزشکاران جوان برای مسابقات جوانان و حمایت از ورزشکارانی است که هدفشان شرکت در مسابقات مقدماتی بازی‌های المپیک تابستانی و زمستانی جوانان است. حمایت‌های مالی از ورزش بانوان هم از دیگر برنامه‌های کمیته بین‌المللی المپیک در برنامه جنبش المپیک است، به خصوص که IOC معتقد است حضور تیم‌های بانوان در بازی‌های المپیک می‌تواند تأثیر بسزایی بر دختران و زنان جوان برای مشارکت در ورزش و الهام‌بخشیدن به میلیون‌ها نفر دیگری باشد که رویای خود را ترک کرده‌اند.

نگاه

بورسیه IOC و مسئولیت بزرگ ورزشکاران

نازنین ملایی*

حمایت کمیته بین‌المللی المپیک از ورزشکاران کمک بزرگی برای آنهاست. در شرایط فعلی حمایت مالی نیاز ورزش حرفه‌ای است، چراکه هزینه‌های زیادی را به همراه دارد. بسیاری در کشورمان هستند که توانایی تأمین هزینه‌ها را ندارند به همین دلیل ورزش را کنار می‌گذارند و از پس آن بر نمی‌آیند. البته هستند افرادی که به خاطر شرایط مالی خانواده مشکلی از این بابت ندارند اما آنها نیز بعد از یک مدت از اینکه همه هزینه‌ها را از جیب می‌پردازند خسته و کسل می‌شوند. تحمل اینکه مبلغ زیادی خرج کنیم ولی از هیچ‌جا حمایت نشویم واقعاً سخت است. اما حرکت IOC در حمایت از ورزشکاران به موقع و بجا بود. انتخاب از سوی IOC در واقع مسئولیت بزرگی را به دوش هر ورزشکاری می‌گذارد، چراکه روی ورزشکار بورسیه شده حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند و باید با یک عملکرد خوب جواب اعتماد آنها را بدهند. این مسئله انگیزه‌ای برای تلاش هر چه بیشتر است و باعث می‌شود با جدیت چندبرابری تارسیدن به هدف دست از تلاش نکشند.

تعداد بورسیه‌ها محدود است و از هر رشته فقط یک نفر می‌تواند از آن استفاده کند. بورسیه کردن ورزشکاران زیر نظر فدراسیون‌های جهانی انجام می‌شود. فدراسیون جهانی هر رشته‌ای کمیتهی تحت عنوان استعدادیابی و پرورش استعدادها دارند. نمایندگان هر فدراسیون جهانی در IOC یکی دو نفر برتر را انتخاب می‌کنند. ملاک انتخابشان معمولاً بررسی عملکرد فنی ورزشکارانی است که شانس حضور در بازی‌های المپیک را دارند. بورسیه کمیته بین‌المللی جدا از اینکه کمک مالی خوبی برای ورزشکاران محسوب می‌شود، ورزشکار را برای هدفگذاری‌های بعدی مصمم‌تر می‌کند. هر ورزشکاری که از سوی IOC انتخاب می‌شود به این فکر می‌کند باید به نوعی ثابت کند آنها بهترین انتخاب را انجام داده‌اند.

باید تأکید کنم علاوه بر بحث کمک اقتصادی، بورسیه کمیته بین‌المللی از نظر روحی - روانی نیز ورزشکار را به سمت موفقیت سوق می‌دهد. به عنوان کسی که در دوره قبل هم از بورسیه IOC استفاده کردم جدا از اینکه برای اهدافم تلاش می‌کردم، با خودم مدام تکرار می‌کردم که باید سهمیه‌بازی‌های المپیک توکیو را به دست بیاورم. چون کمیته بین‌المللی مرا به عنوان ورزشکاری بورسیه کرده که شانس حضور در بازی‌های توکیو را دارد. با همین تفکر تمام تلاش‌م را کردم و حتی بیشتر از حد توانم کوشیدم تا به IOC اطمینان‌دهم. به درستی من را انتخاب کرده‌اند.

برای نشان دادن شایستگی‌هایم با جان و دل زحمت کشیدم. در جریان بازی‌های توکیو نیز با تمام قوا با رقیبانم جنگیدم، توماس باخ یک ساعت به من هدیه داد. خوشحال بودم از اینکه همه نتیجه خوبی کسب کردم و هم شایستگی‌هایم را به رئیس کمیته بین‌المللی المپیک نشان دادم. ضمن اینکه این مسئله روی سایر ورزشکاران نیز تأثیرات مثبت می‌گذارد. وقتی چند نفر بتوانند توجه کمیته بین‌المللی را جلب کنند قطعاً نفرت دیگری نیز می‌توانند همین مسیر را ادامه دهند. امیدوارم سایر ملی‌پوشان فقط با دید مثبت به این موضوع نگاه و برای کسب این بورسیه با تمام وجود تلاش کنند. گرفتن بورسیه IOC خودش یک انگیزه است. قطعاً انگیزه سهم زیادی در موفقیت‌های ورزشی دارد و می‌تواند زمینه‌ساز رسیدن قهرمانان به قله باشد.

*قهرمان قایقرانی ایران

بازتاب

از پادشاهی‌های ارزی تا حقوق‌های ماهانه

شیوا نوروزی

موفقیت ورزشکاران در تورنمنت‌های مهم ورزشی نیازمند توجه به فاکتورهای زیادی است. در ورزش روز دنیا اهمیت دادن به ملی‌پوشان و برطرف کردن نیازهای مادی و معنوی یک اصل مهم محسوب می‌شود. از این رو مسئولان ارشد ورزش با در نظر گرفتن موارد زیادی تلاش می‌کنند تا ورزشکار خود در مسیر موفقیت دغدغه و نگرانی خاصی نداشته باشد. در کشورمان نیز به رغم اینکه اغلب مدال‌آوران و قهرمانانمان از سومدرت‌ها بی‌توجهی مدیران ارشد ورزش گلايه دارند اما تلاش‌های صورت گرفته برای کاستن از مشکلات ملی‌پوشان ایرانی اعزامی می‌کنند که توکیو قابل تقدیر بود. با توجه به حساسیت‌های زیاد المپیک ۲۰۲۰ و همچنین مشکلات ناشی از کرونا، مسئولان تصمیم گرفتند در حد توان خود المپیک‌های را تحت حمایت خود دربیآورند. از آنجا که مشکلات مالی اصلی ترین چالش ورزشکاران ملی‌پوشان ایران محسوب می‌شود در نظر گرفتن حقوق و مزایای برای المپیک‌ها اولین گام بود. برخلاف همیشه که مدیران خیلی دیر به فکر حمایت از ورزشکاران صاحب سهمیه المپیک می‌افتادند این بار با توجه به تأخیر یکساله بازی‌ها حقوق ماهانه برای المپیک‌های در نظر گرفته شد. طبق اعلام مسئولان، کمیته ملی المپیک در اقدامی قابل توجه اعلام کرده به هر ورزشکاری که سهمیه بازی‌های توکیو را کسب کند ماهانه سه‌میلیون تومان حقوق پرداخت می‌کند. حقوق در نظر گرفته شده به مدت ۱۸ ماه به حساب ورزشکاران واریز می‌شود. هرچند بعضاً پرداخت حقوق برخی المپیک‌ها با تأخیر همراه بود ولی در هر صورت نمایندگان ورزش ایران در توکیو می‌توانستند روی این مبلغ حساب کنند. جدای از حقوق تعیین شده، کمیته ملی المپیک به ورزشکاران اعزامی وعده پرداخت پاداش ارزی آن هم پای سکورا داد، پاداشی که اضافه به موقع پرداخت شد و همه مدال‌آوران این مسئله را تأیید می‌کنند. قرار بر این بود که مدال‌آوران طلايي بعد از رفتن روی سکوی قهرمانی المپیک بلافاصله این عاذه مستثنی نبوده‌اند. مدال‌آوران نقره‌ای هزار و پوررو برنزی‌ها ۳هزار ۵۰۰ یورو کسب کردند. غیر از کمیته ملی المپیک، وزارت ورزش نیز به نوبه خود برای تقدیر از افتخار آفرینان المپیک توکیو پاداشی را مصوب کرد. برخلاف همیشه که پاداش سکه برای مدال‌آوران در نظر گرفته می‌شد این بار جایزه ریالی به تصویب رسید. بر این اساس قهرمانان المپیک ۲ میلیارد تومان دریافت کردند، نایب قهرمانان توکیو یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان و نفرات سوم نیز ۸۰۰ میلیون تومان خود را طی مراسمی از رئیس‌جمهور دریافت کردند.